

چالش‌های دسترسی به نوارهای تست قند خون

خود مراقبتی و پایش قند خون روزانه با استفاده از دستگاه کنترل قند خون خانگی، برای همه افراد دیابتی خصوصاً افرادی با دیابت نوع یک، یکی از پایه‌های کنترل قند خون است و در دسترس بودن تجهیزات استاندارد از جمله نوارهای تست قند برای کنترل نوسانات قند خون و پیشگیری از شرایط خطرناکی چون کتواسیدوز دیابتی و افت قند شدید از ضروریات زندگی با دیابت نوع یک می‌باشد.

طبق گزارشات دریافت شده از تماس‌های مردمی با انجمن دیابت گابریک، با وجود اجرای مصوبه فروش نوار تست قند خون با قیمت مصوب در داروخانه‌ها و مراکز منتخب، همچنان دسترسی به نوارهای تست قند خون با اختلال زیاد همراه است و ارائه این تجهیزات در فروشگاه‌های تجهیزات پزشکی با افزایش قیمت غیرمنطقی و متفاوت با قیمت مصوب موجب افزایش قابل توجه هزینه پرداختی ماهیانه برای خرید نوار تست قند خون شده است. خرید از سایت شرکت یا مراکز منتخب به صورت آنلاین هم مشمول هزینه ارسال پستی یا پیک می‌گردد که عملاً قیمت تمام شده نوار تست بیشتر از خرید حضوری خواهد بود.

از همین رو، کمیته مدافعه گری انجمن دیابت گابریک به منظور پیگیری مؤثرتر این موضوعات اقدام به جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه‌ای که توسط ۴۳۵ نفر تکمیل گردیده است نموده که نتایج حاصل از این تحقیق جهت اطلاع‌رسانی و انعکاس چالش‌های جامعه دیابتی در ادامه آورده شده است.

روش‌های جمع‌آوری داده:

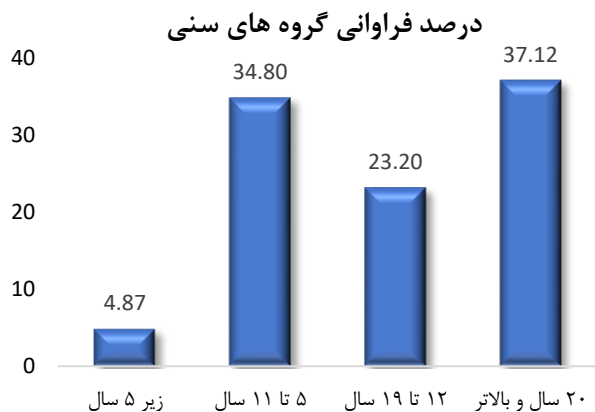
تکمیل پرسشنامه توسط کارشناسان گابریک در تماس تلفنی با افراد: ۸۲ مورد

تکمیل پرسشنامه با ارسال لینک پرس لاین در گروه‌های افراد مبتلا به دیابت توسط نیروهای داوطلب گابریک: ۲۱۸ مورد

تکمیل پرسشنامه با استوری لینک پرس لاین در اینستاگرام گابریک: ۱۳۵ مورد

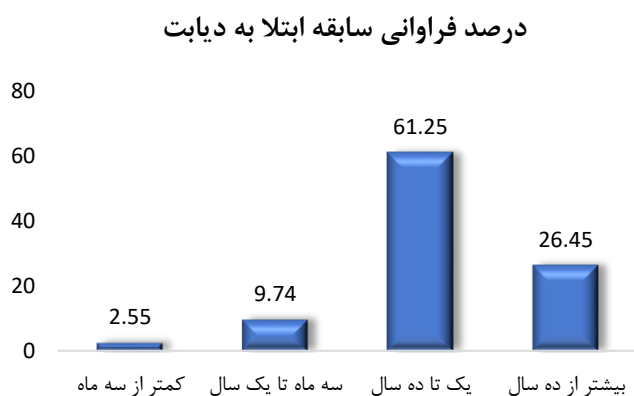
مجموع پاسخ‌های دریافت شده ۴۳۵ مورد بود که ۴ مورد به دلیل ناقص بودن پاسخ‌ها حذف شد. پراکندگی محل زندگی افراد پرکننده این پرسشنامه از ۲۷ استان ایران بوده که ۱۰۵ نفر ساکن مناطق مختلف استان تهران و ۳۲۶ نفر از شهرها و روستاهای سایر استان‌های کشور بوده‌اند. از نظر وضعیت ابتلا به دیابت عموماً والدین کودکان مبتلا به دیابت و افراد مبتلا به دیابت بوده‌اند.

گروه سنی شرکت‌کنندگان در تحقیق به شرح زیر بوده است:

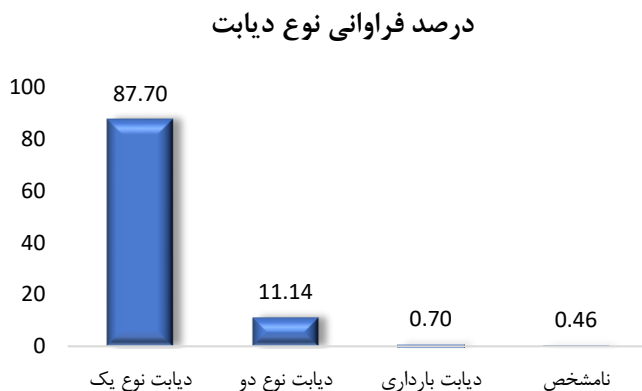
گروه سنی	فراوانی پاسخ	درصد فراوانی
زیر ۵ سال	۲۱	٪۴.۸۷
۵ تا ۱۱ سال	۱۵۰	٪۳۴.۸۰
۱۲ تا ۱۹ سال	۱۰۰	٪۲۳.۲۰
۲۰ سال و بالاتر	۱۶۰	٪۳۷.۱۲
مجموع	۴۳۱	٪۱۰۰

سابقه ابتلا به دیابت عموم افراد تکمیل‌کننده این پرسشنامه بین یک تا ده سال بوده است:

سابقه دیابت	فراوانی پاسخ	درصد فراوانی
کمتر از سه ماه	۱۱	٪۲.۵۵
سه ماه تا یک سال	۴۲	٪۹.۷۴
یک تا ده سال	۲۶۵	٪۶۱.۲۵
بیشتر از ده سال	۱۱۴	٪۲۶.۴۵
مجموع	۴۳۱	٪۱۰۰

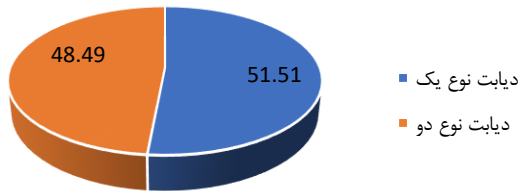
اغلب پاسخ‌دهندگان به این پرسشنامه والدین کودکان و نوجوانان مبتلا به دیابت نوع یک بوده‌اند:

نوع دیابت	فراوانی پاسخ	درصد فراوانی
دیابت نوع یک	۳۷۸	٪۸۷.۷۰
دیابت نوع دو	۴۸	٪۱۱.۱۴
دیابت بارداری	۳	٪۰.۷۰
نامشخص	۲	٪۰.۴۶
مجموع	۴۳۱	٪۱۰۰

حدود نیمی از تکمیل‌کنندگان این پرسشنامه به دلیل مشکلات تأمین نوار تست قند خون، بیش از یک دستگاه تست قند خون دارند:

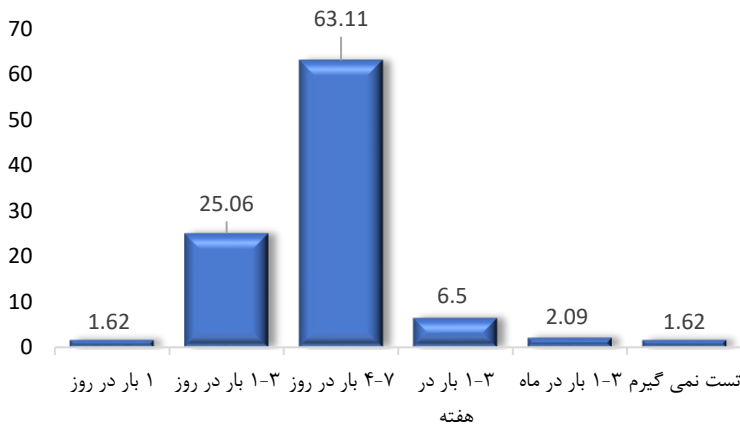
درصد فراوانی تعداد دستگاه

تعداد گلوکومتر	فراوانی پاسخ	درصد فراوانی
یک عدد	۲۲۲	٪۵۱.۵۱
بیش از یک عدد	۲۰۹	٪۴۸.۴۹
مجموع	۴۳۱	٪۱۰۰

با توجه به اینکه اغلب پاسخ‌دهندگان والدین کودکان یا مبتلایان به دیابت نوع یک بوده‌اند، بیشترین دفعات اندازه‌گیری قند خون بین ۴ تا ۷ بار در روز بوده است:

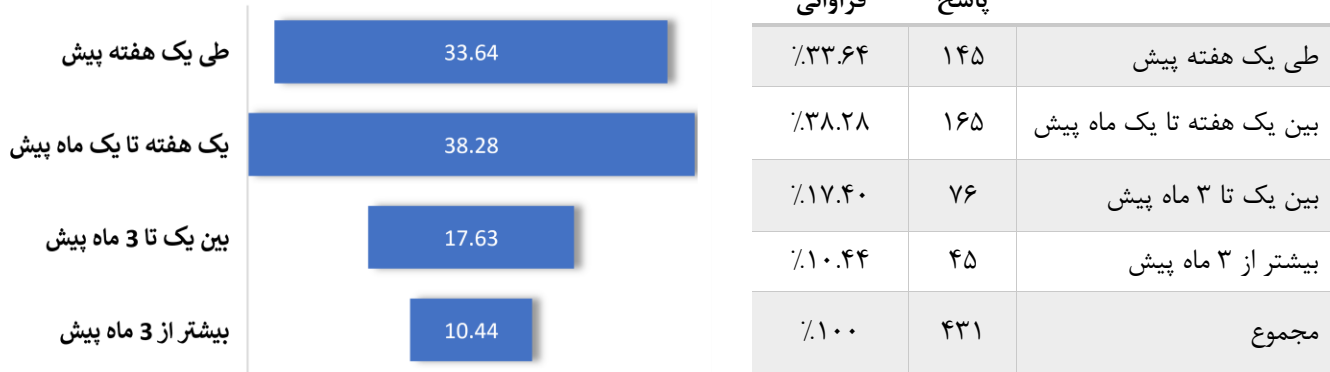
درصد فراوانی دفعات تست قند

دفعات تست قند	فراوانی پاسخ	درصد فراوانی
۱ بار در روز	۷	٪۱.۶۲
۱-۳ بار در روز	۱۰۸	٪۲۵.۰۶
۴-۷ بار در روز	۲۷۲	٪۶۳.۱۱
۱-۳ بار در هفته	۲۸	٪۶.۵۰
۱-۳ بار در ماه	۹	٪۲.۰۹
تست نمی‌گیرم	۷	٪۱.۶۲
مجموع	۴۳۱	٪۱۰۰

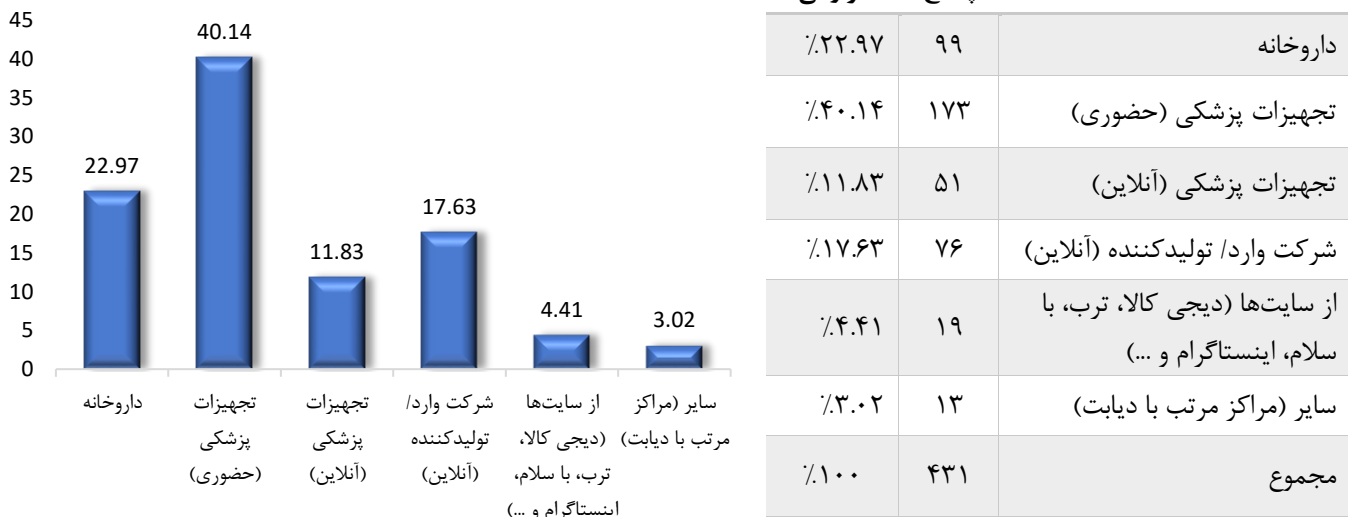
با توجه به اینکه افراد مبتلا به دیابت نوع یک نیاز به انجام تست خون کافی در طول روز دارند، نیاز به تهیه مکفی و بدون وقفه نوار تست قند خون دارند که طبق گزارش به دست آمده، اغلب افراد طی یک ماه گذشته اقدام به خرید نوار تست نموده‌اند:

درصد فراوانی زمان خرید نوار تست

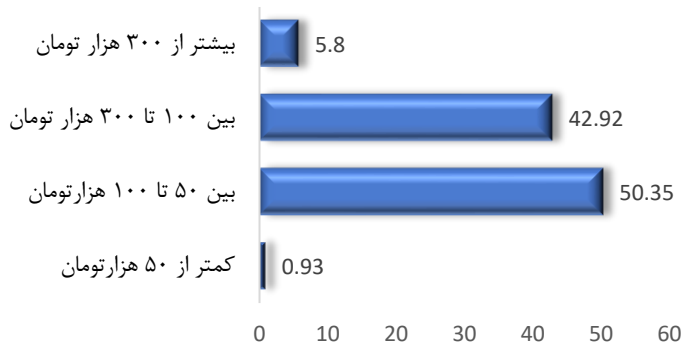
خرید نوار تست قند خون از مراکز مختلفی انجام شده است که بر اساس پاسخ‌های به دست آمده، خرید به صورت حضوری به دلیل عدم پرداخت هزینه پست یا پیک موارد بیشتری را شامل شده است.

درصد فراوانی محل خرید نوار تست

قیمت‌های پرداخت‌شده برای خرید یک بسته نوار تست ۵۰ عددی متفاوت و در بسیاری موارد مغایر با قیمت مصوب تعیین‌شده توسط اداره کل تجهیزات و ملزومات پزشکی بوده است:

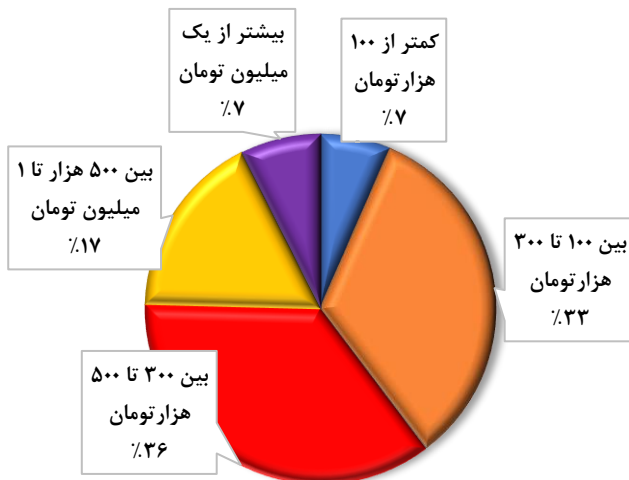
قیمت یک بسته نوار تست ۵۰ عددی

قیمت آخرین بسته نوار تست	فراوانی پاسخ	درصد فراوانی
کمتر از ۵۰ هزار تومان	۴	۰.۹۳٪
بین ۵۰ تا ۱۰۰ هزار تومان	۲۱۷	۵۰.۳۵٪
بین ۱۰۰ تا ۳۰۰ هزار تومان	۱۸۵	۴۲.۹۲٪
بیشتر از ۳۰۰ هزار تومان	۲۵	۵.۸۰٪
مجموع	۴۳۱	۱۰۰٪

این در حالی است که تکمیل‌کنندگان پرسشنامه عموماً بیش از ۳۰۰ هزار تومان ماهانه برای تأمین تهیه نوار تست قند پرداخت می‌کنند:

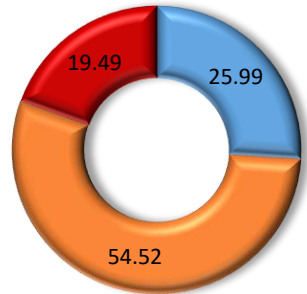
درصد فراوانی هزینه ماهانه نوار تست

هزینه ماهانه نوار تست	فراوانی پاسخ	درصد فراوانی
کمتر از ۱۰۰ هزار تومان	۲۸	۶.۵٪
بین ۱۰۰ تا ۳۰۰ هزار تومان	۱۴۳	۳۳.۱۸٪
بین ۳۰۰ تا ۵۰۰ هزار تومان	۱۵۴	۳۵.۷۳٪
بین ۵۰۰ هزار تا ۱ میلیون تومان	۷۴	۱۷.۱۷٪
بیشتر از یک میلیون تومان	۳۲	۷.۴۲٪
مجموع	۴۳۱	۱۰۰٪

چالش‌های موجود در دسترسی نیز از مشکلات عمده بسیاری از پاسخ‌دهندگان به پرسشنامه بوده است (در سؤال مرتبط با نحوه دسترسی، گزینه سخت به صورت نیاز به مراجعه مراکز متعدد برای پیدا کردن نوار تست قند تعریف شده است و گزینه بسیار سخت به صورت نیاز به مراجعه به شهر مجاور یا سفارش از شهرهای دیگر تعریف شده است)

درصد فراوانی دسترسی به نوار تست

■ راحت ■ سخت ■ بسیار سخت

دسترسی به نوار تست	فراوانی پاسخ	درصد فراوانی
راحت	۱۱۲	۲۵.۹۹%
سخت	۲۳۵	۵۴.۵۲%
بسیار سخت	۸۴	۱۹.۴۹%
مجموع	۴۳۱	۱۰۰%